Chaggai 2:4 - 2:23: Encouragement, Honour, Rebuke and Berachah

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

2:1 - 2:9 Encouragement

1. Rashi to 2:6

משתכלה מלכות פרס זו המושלת עליכם עוד אחת תקום למשול עליכם להצר לכם מן מלכות יון ומעט יהא זמן ממשלתה: ואני מרעיש בניסים הנעשים לבני חשמונאי: את השמים - ויבינו ששכינתי שורה בבית זה ויביאו תשורת זהב וכסף כאשר כתוב בספר יוסף בן גוריון: After the end of the Persian kingdom which rules over you, one more will rise to reign over you, to pain you, from the Greek kingdom. Her time of rule will be brief, and I will shake, with the miracles performed for the Chashmonaim, the heavens etc. They will understand that My Shechinah resides in this house, and they will bring tribute of gold and silver, as recorded in the book of Josephus.

2. Radak to 2:6

וי"א על זמן הורדוס אמר זה וזה היה כמו שכתוב בספר יוסף בן גוריון ופי' עוד אחת עוד טובה אחת אעשה לכם מלבד זאת שאני עושה לכם עתה מעט היא מעט ונקל היא בעיני לעשותם וטובה מזאת תהיה כי עתה יש לכם צוררים בבנין הבית אבל באותו זמן יכבדו כל הגוים הבית הזה במנחות וכסף וזהב שיביאו שם גם כתוב בספר יוסף בן גוריון כי רעב גדול היה בימי הורדוס ומה שאמר את השמים ואת הארץ את הים ואת החרבה הוא דרך הפלגה כי השמים לא ירעשו:

Some say this is about the time of Herod, as recorded in the book of Josephus. "Another" refers to another kindness I will perform for you, aside from this one. "It is small," meaning that doing it is small and light in My eyes. It will be better than the current one, for now you have enemies who obstruct construction of the Beit haMikdash, but at that time all of the nations will honour this house with gifts and silver and gold which they will bring there.

It is also recorded in the book of Josephus that there was a great famine in the days of Herod. The statement of "Heavens, earth, sea and dry land" is hyperbole; the heavens do not shake.

3. Rashi to Sanhedrin 97b

ר' עקיבא דריש ליה לימות המשיח ולאחר חורבן, והכי דריש ליה... מעט כבוד אתן להם לישראל ושוב לא אתן להם כל ימות בית אחרון, וכן היה, דמלכות ראשונה של מלכות חשמונאי נתקיימה שבעים שנה... מפי רבי, וכל הנך דרשות לאו משנה ולאו ברייתא, - לישנא אחרינא: עוד אחת מעט היא - מעט מלכות אתן להם לישראל לאחר חורבן, ולאחר אותו מלכות הנני מרעיש שמים וארץ - ויבא משיח, ואין דרשה זו כלום, שהרי ראינו כמה מלכיות לישראל לאחר חורבן ואף על פי כן לא בא משיח

R' Akiva explained this regarding the days of Mashiach and the period after the destruction, saying 'I will give Israel a little honour,' and then I won't give them [honour] all through that latter Beit haMikdash, and so it was. The first reign of the Chashmonaim lasted 70 years... This is from my mentor. All of these analyses are neither mishnah nor braita. Alternatively: I will give Israel a little monarchy after the destruction, and after that I will shake the heavens and earth and Mashiach will come. But this analysis is nothing, for we saw several Jewish monarchies after the destruction and Mashiach did not come.

4. Talmud, Sanhedrin 103b

כי אתא יהויקים אמר קמאי לא ידעי לארגוזי כלום אנו צריכין אלא לאורו יש לנו זהב פרויים שאנו משתמשין בו יטול אורו אמרו לו והלא כסף והארץ נתן לבני אדם כסף וזהב שלו הוא שנאמר לי הכסף ולי הזהב נאם ד' צבקות אמר להם כבר נתנו לנו שנאמר השמים שמים לד' והארץ נתן לבני אדם Yehoyakim said, "My predecessors did not know how to anger; we don't need His light, for we use fine gold. Let Him take his light!" They said to him, "Silver and gold are His, as it is written, 'The silver is Mine, the gold is Mine, this is the word of Gd!" He told them: He gave it to us, as it is written...

5. Talmud, Avodah Zarah 2b

אמר להם הקב"ה במאי עסקתם אומרים לפניו רבש"ע הרבה שווקים תקנינו הרבה מרחצאות עשינו הרבה כסף וזהב הרבינו וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל כדי שיתעסקו בתורה אמר להם הקב"ה שוטים שבעולם כל מה שעשיתם לצורך עצמכם עשיתם תקנתם שווקים להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמכם כסף וזהב שלי הוא שנאמר +חגי ב+ לי הכסף ולי הזהב נאם ד' צבקות שווקים להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמכם כסף וזהב שלי הוא שנאמר +חגי ב+ לי הכסף ולי הזהב נאם ד' צבקות Gd said to the Romans: What have you done? They said: Master of the Universe, we made many markets and bathhouses, and we amassed great silver and gold, and all of it was so that Israel would be involved in Torah! Gd said: World-class fools! Everything you did was for yourselves! You set up markets for zonot to sit and bathhouses to pamper yourselves, and silver and gold are Mine! As it is written...

6. Talmud, Kiddushin 82b

ר"מ אומר לעולם ילמד אדם לבנו אומנות נקיה וקלה ויבקש רחמים למי שהעושר והנכסים שלו שאין עניות מן האומנות ואין עשירות מן האומנות אלא למי שהעושר שלו שנאמר +חגי ב+ לי הכסף ולי הזהב נאם ד' צבקות

R' Meir said: One should teach his child a clean, easy craft, and pray to the One who owns all wealth and assets, for poverty and wealth are not a result of a particular trade but are sent by the One who owns all wealth...

7. Talmud, Bava Batra 3a-b

ומנלן דהוה גבוה טפי דכתיב גדול יהיה... רב ושמואל ואמרי לה ר' יוחנן ור"א חד אמר בבנין וחד אמר בשנים ואיתא להא How do we know it was taller? 'The honour of this latter house will be greater than that of the first.' Rav and Shemuel, or R' Yochanan and R' Elazar, disputed: One said the structure, the other said the years, and both happened.

8. Radak to 2:9

אף על פי שהיו מלחמות רבות בזמן בית שני זמן רב היה שלום בארץ

Even though there were many wars in the Second Temple, there was peace in the land for a great length of time.

2:10 - 2:14 Message to the Kohanim

9. Radak to 2:10

ואף על פי שכבר הקריבו קרבנות טרם זה כמה שנים כי מיום שעלו הראשונים העולים מהגולה כשהגיעו בעריהם בנו המזבח והקריבו עליו והיכל ד' לא יסד וי"ט שנה נבנה המזבח קודם בנין הבית ולמה לא שאלה כל השנים האלה מעת שהחלו להקריב קרבנות לפי שלא היה דבר הקרבנות קבוע עד היום שהחלו בבנין הבית

They had already brought offerings for years before this; the first ascendants from exile built an altar and brought offerings on it, without founding a Temple, when they arrived in their cities, and this altar stood for nineteen years before the Temple was built. Why wasn't this question asked all those years, from the time they began to bring korbanot? Because korbanot were not truly established until the day they began to build the Beit haMikdash.

10. Ibn Ezra to 2:14

התברר כי אין כח בקודש לקדש מה שלא היה קדש על ידי מגע אמצעי ככח טמא נפש לטמא וזה היה דרך משל דרך נתן אל דוד שתפסו בדבריו ואמר לו אתה האיש ויען גם נכון הוא להיות המשל בעבור שהם בונים בתים לשבתם ובית ד' חרב

It was thus clarified that the holy cannot sanctify that which is not holy via intermediate contact, in the way that death impurity can contaminate. This was a parable, as Nathan employed with David... And the parable is accurate, because they all built homes in which to dwell and the house of Gd was in ruins.

11. Radak to 2:14

כלם אשמים על בנין הבית כי הכהנים היה להם להזהיר העם לבנות וכמו שאמרתם שיטמא כן כל מעשה ידיהם טמא לפני וכן מה שיקריבו הכהנים טמא הוא לפני כי הם מקריבים במזבח בלא בית ואינם חוששים לכבודי

All of them are guilty for the [lack of] construction. The kohanim should have instructed the nation to build. As you said, "It will be impure," all of your deeds are impure before Me, and whatever the kohanim bring is impure before Me, for they brought offerings on the altar without a Temple and they are not concerned for My honour.

12. Malbim to 2:14

ואשר יקריבו שם טמא הוא, אחר שאין מקריבים לפני ד' בקדושה שיהיה קרבן נפשי בכונה הראויה, רק יקריבו "שם", שמלת שם מציין המקום הרחוק הגשמיי שיקריבו על האבנים קרבן גשמי בהמיי, ממילא טמא הוא, כי הטומאה של גוייתם ואדמתם תדבק בקרבנם, ובזה הראה להם כי עדן לא התקדשו להדבק אל הקדושה ולבנות מקדש ומזבח רוחני בלב ונפש אשר עליו יעלו את נפשם עולה לד'

Whatever they bring there is impure, because they do not offer it before Gd in sanctity, for the offering to be spiritual with appropriate intent. They only bring "there", meaning in that distant physical site, on stones, a physical, animal offering. Therefore it is impure, for the impurity of their body and land will adhere to their offering. Thus he taught them that they had not yet sanctified themselves appropriately to cleave to holiness and to build the spiritual Temple and altar with their heart and soul, to bring their souls as offerings to Gd there.

2:15 – 2:19 Berachah is coming; keep building!

13. Yirmiyah 22:24; Shir haShirim 8:6

2:20 – 2:23 The selection of Zerubavel

14. Symbolism of the Seal